

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Speculum Quaestionum moralium, in universam Aristotelis philosophi summi Ethicen

Case, John

Francofurtum, 1597

VD16 C 1242

Cap. II. - An summum bonum per additionem alterius boni fiat melius?

[urn:nbn:de:bsz:31-109038](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-109038)

Opp. contra primam quaestionem.

Multa, vt oratio, sensus, affectus aequè latè patent in vita humana: ergo voluptas qua saepe dolore tollitur latissimè non patet.

Resp.

Latissimè patere dicitur non quòd non aliquàdo minuat. sed quòd inter affectus naturales ea vna est qua ipsa maximè natura sequitur.

Opp. contra secundam.

Verum & falsum à rebus qua sunt in oratione dependent, vt docet philosophus in antepredicamentis: ergo non à vita vt hoc loco docetur.

Resp.

Patet solutio huius argumenti in distinctione, si diligentius expendatur.

CAP. II.

En summum bonum per additionem alterius boni fiat melius?

EVDOXVS vir quidem praestanti & singulari temperantia voluptatem summum bonum (vt hic ait Arist.) constituit, suamque opinionem quatuor syllogismis sic confirmauit. Quicquid omnia appetunt, id ipsum est summum bonum: sed omnia voluptatem appetunt: ergo voluptas est summum bonum. Preterea

Eudoxi ratio nes pro voluptate, nempe quòd sit summum bonum.

id summum bonū est in quo omnia quiescūt: sed omnia quiescunt in voluptate: ergo illa est summum bonum. Adhuc quicquid opponitur dolori, quod est summum malū, id ipsum est summū bonum: sed voluptas opponitur dolori, quod est summum malum: ergo voluptas est summum bonum. Postremò quicquid perfectum bonū & excellentius reddit per sui additionē, id ipsum est summum bonū: sed voluptas perfectum bonum excellentius reddit per sui additionē: ergo est summum bonum. Hic introducit Arist. Platonem vires istarum ratiocinationum eneruantem. Sed quoniam copiosius de iisdem in septimo libro disputauerim, lectorem diutius in hac quæstione nō morabor. Vnū tamen est in hoc textu quod Eudoxus asserit & Plato negat, nimirum summum bonum per additionem alterius boni melius fieri. Eudoxus vt probet voluptatem suam esse summum bonum hanc in triuit sententiam, quòd quicquid faciat tale illud ipsum est magis tale: sed voluptas in omni gradu facit bonum: ergo voluptas est magis bonum. Hæc ratio
per

per Platonem inuertitur ab exemplo,
 quia prudentia est magis expetenda
 quàm voluptas, etiam si cum prudentia
 illa quidem sit copulata. Videas hîc Ari-
 stot. ludentem cum vmbra præceptoris
 sui: nam potiùs quàm Platoni cederet
 hoc loco Eudoxi sententiam & parado-
 xum aliqua ex parte defendit. Siquidem
 dicit accessione alterius boni summum
 excellentius fieri, probabiliusq; Eudoxū
 in sua assertionem quàm Platonem in ne-
 gatione posse defendi.

Aristoteles
 ne Platoni
 cedat, cum
 Eudoxo pa-
 radoxum af-
 firmat.

Melius fit
 bonū duo-
 bus modis,
 aut

Essentialiter, accessione alterius interni
 boni: & sic summum bonum melius
 non fit, quia est omnium vltimum &
 perfectissimum.
 Contingēter, additione alterius externi
 boni: & sic summum bonum melius,
 id est ornatiùs & splendidiùs redditur
 per accessione voluptatis & fortunæ.

Opp.

*In primo, secundo, tertio, & septimo libro multa e-
 git philosophus de voluptate: ergo otiosa videtur nunc
 alia de illa institui disputatio.*

Resp.

*In primo probat Aristot. quòd nō sit felicitas actiua,
 quia est communis hominib. cum bellus. In secūdo pro-*

bat quòd sit commune obiectum virtutum, in cuius moderatone versantur omnes virtutes. In tertio materiã temperantie esse ostendit. In septimo ad continentiam & incontinentiam comparat. In hoc deniq; ad contemplationem mètis necessariã esse concludit. Non est ergo otiosa eiusdem in tot libris tractatio, cum in singulis locis tractationis habetur distinctio.

Opp.

Si addas prudentiã in Socrate sapientiam, bonum illud prudentia essentialiter sit melius: ergo accessione alterius boni bonum melius fiat.

Resp.

Summo bono ad existentiam multa, ad essentiam nulla addi possunt.

Hac ratio non concludit propositũ. Nam quaritur, An summum bonum additione melius fiat? quod negatur ideo quia est summum, cui ad existentiam multa, ad essentiam verò nulla addi possunt vt fiat melius.

C A P. I I I.

Virum voluptas sit motus?

An dolor sit indigentia eius quod est secundum naturam;

An voluptas sit expletio eiusdem?

An voluptas obscena sit delectabilis per se?

An voluptates speciei differant?

MIRARIS fortasse & non iniuriã, cum videas ex vno eodemq; cap. tot quæstiones moueri: scrupulus autem hic

hic